

ΜΑΡΤΙΟΣ/ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2018 - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 143

ΠΑΤΡΙΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Πάσχα – Κένωση και Ανάσταση

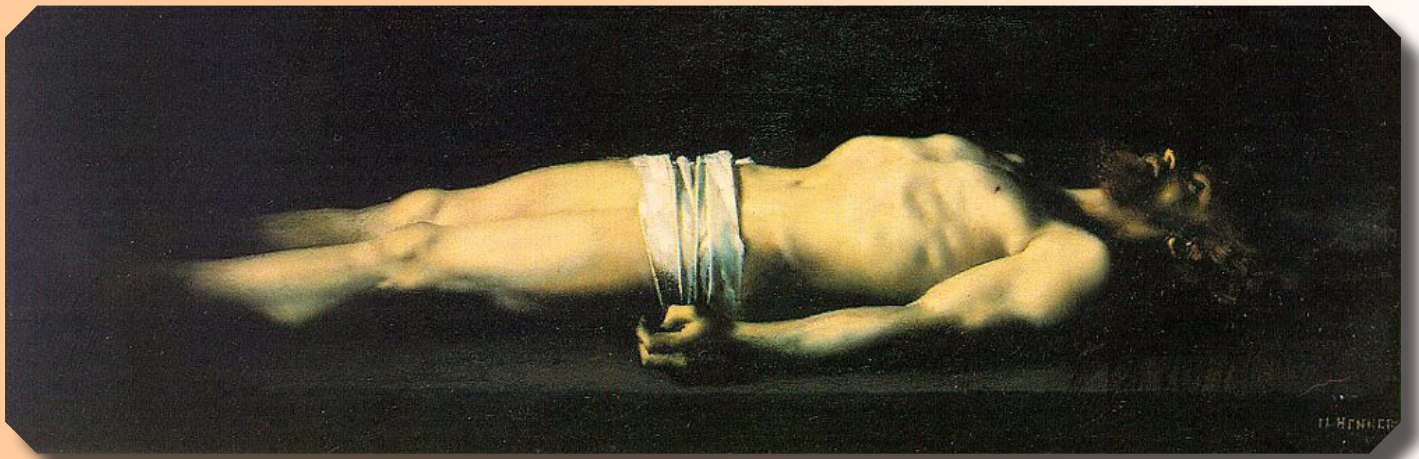
Προέρχομαι από ορθόδοξη οικογένεια. Τα παιδικά μου βιώματα του Πάσχα τα ξανασκέφτομαι τώρα, που, με τη χάρη του Θεού, πέρασα το κατώφλι της τρίτης ηλικίας. Και γι' αυτά θα ήθελα να πω δυο λόγια. Όχι αυτοβιογραφικά, αλλά κριτικά και φιλτραρισμένα μέσα από το πρίσμα της θεολογίας που σπούδασα και καλλιέργησα όσο μπορούσα.

Εκείνο που θυμάμαι έντονα είναι ότι για μάς Πάσχα σήμαινε την ανάσταση, τις προηγούμενες μέρες τις περνούσαμε ξώφαλτσα. Συναι-

**Δρ. Κώστας Αγόρας – Επίκ. καθηγητής
Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου**

ξέραμε όλοι— και, ό,τι και να πάθαινε, ουσιαστικά τίποτα δεν τον άγγιζε, ήταν σαν να μην το πάθαινε. Ή μάλλον το πάθαινε ξώφαλτσα. Τι πάθαινε; Την προδοσία, το μαρτύριο και τον σταυρό. Για τον θάνατό του δεν πολυμιλούσε κανείς, γιατί τι θάνατο να σκεφτείς για τον Θεό; Ο όποιος θάνατος του Χριστού έμοιαζε απλά με τον δικό μας θάνατο, χωρίς όμως να είναι πραγματικός και τραγικός, όπως ο δικός μας. Ο θάνατος

ολογία, συνειδητοποίησα ένα πράγμα πολύ βασικό για μένα, σχετικά με το «Χριστός ανέστη», που ψέλναμε στην αναστάσιμη λειτουργία: συνειδητοποίησα ότι, σαν παιδί, πίστευα στην (πολύ διαδεδομένη) άποψη ότι ο Χριστός δεν «ανέστη» επακριβώς, αλλά «αυτοανέστη», ότι ανάστησε ο ίδιος τον εαυτό του, σαν Θεός που ήταν. Ακριβώς γι' αυτό, άλλωστε, δεν «πέθανε» κανονικά, για να το πω έτσι, αλλά «αυτοπέθανε», κά-

σθηματικά φορτισμένες, οι μέρες αυτές οι προηγούμενες ήταν ουσιαστικά ένα πρελούδιο στην ανάσταση και τίποτε παραπάνω, μια που η καλή έκβαση της ιστορίας του Χριστού θα τις έβαζε — όπως πάντα— σε παρένθεση. Γιατί η έκβαση ήταν δεδομένη: ο Χριστός ήταν Θεός —το

του Χριστού, σκέφτομαι αναδρομικά σήμερα, ήταν ιδεαλιστικά στιλιζαρισμένος, δεν έμοιαζε ρεαλιστικός. Έτσι μιλούσαμε για το πάθος, τον σταυρό και την ανάσταση, αλλά κουβέντα δεν γινόταν για τον θάνατο.

Έτσι, απ' όταν άρχισα να καταλαβαίνω κάτι από τη θε-

νοντας κάτι σαν τουριστική επίσκεψη στον χώρο του θανάτου, στον δικό μας εννοώ, τον κανονικό και τραγικό. Και αυτό, ασφαλώς, για πολύ λίγο χρόνο. Έτσι, ο θάνατός του δεν είχε τίποτα το φρικιαστικό από αυτό που έχει ο δικός μας θάνατος. Ήταν, ας πούμε, θάνατος επιδερμικός, χωρίς ν'

αγγίζει το θείο είναι του.

Πίστευα λοιπόν, στα παιδικά μου χρόνια, ότι ως Θεός ο Ιησούς ανήστησε τον εαυτό του, την ανθρώπινη διάσταση του εαυτού του, όπως βεβαίως ήταν φυσικό. Συνεπώς, ο θάνατός του έμοιαζε μεν με θάνατο, αλλά δεν ήταν θάνατος, ήταν κάτι σαν εικονικός, σαν ένα ταχυδακτυλουργικό τρικ κάποιου που έκανε επίδειξη θεϊκής δύναμης. Έτσι απροβλημάτιστα το ζούσαμε και έτσι πιστεύω ότι το ζει ακόμα ο πολύς κόσμος• δυστυχώς.

«Πάσχα» λοιπόν σήμαινε για μένα «ανάσταση». Για «κένωση» κανείς δεν μου είχε πει τίποτα. Αλλά, κι αν μου έλεγε, τι θα καταλάβαινα τότε;

Τα χρόνια πέρασαν και, μέσα από τις σπουδές και την εμπάθυνση στη Γραφή, είδα τα πράγματα της ιστορίας του Ιησού σε μια προοπτική όχι γενικευμένα «θειστική» - «θεία», αν προτιμάτε -, όπως έλεγα παραπάνω, της «αυτοανάστασης», αλλά σε μια προοπτική βαθύτερα βιβλική, μία «τριαδική» προοπτική δράματος: ο Πατέ-

ρας -με το Πνεύμα του- ανήστησε τον Ιησού, τον σαρκωμένο, δηλαδή τον «κενωμένο μέχρι θανάτου» Υιό του (Πρξ. 2, 24).

Η θεολογία λοιπόν μου έδειξε πως «Πάσχα» δεν σημαίνει μόνον «ανάσταση»,

νοια• ενανθρώπιση για τον Θεό σημαίνει κένωση, και κένωση σημαίνει ενανθρώπιση.

«Κενωτική ενανθρώπιση» του Λόγου -αν καταλαβαίνουμε καλά τι λέμε και αν το εννοούμε πραγματικά- σημαίνει ακριβώς ότι δεν θα είχε νόη-

αλλά «κένωση-και-ανάσταση».

Η «κένωση» είναι εδώ για τον Θεό έννοια-κλειδί («εαυτόν εκένωσεν μορφήν δούλου λαβών», Φιλ. 2, 7), που φωτίζει το «εγένετο» της ενανθρώπισής του («ο Λόγος σάρξ εγένετο», Ιω. 1, 14). Είναι πράγματι μια δύσκολη έν-

μα ο Ιησούς να αυτοαναστηθεί, διότι μια «αυτοανάσταση» παροπλίζει, αναιρεί στη ρίζα της την ίδια την «κένωσή» του, τη μέχρις εσχάτων. Ο Ιησούς δεν «αυτοαναστήθηκε», όπως πίστευα μικρός, διότι σε τέτοια περίπτωση θα σήμαινε ότι δεν πέθανε ποτέ πραγματικά, αλλά εικονικά,

όπως πράγματι πίστευα τότε, ότι έβαλε δηλαδή την ανθρωπινή ζωή του σε τριήμερη παρένθεση. Όμως ο Ιησούς «παρέδωκεν το Πνεύμα» (Ιω. 19,30). Διότι, αν δεν πέθαινε πραγματικά -όχι στιλιζαρισμένα-, αν δηλαδή δεν παρέδιδε όντως το Πνεύμα στον Πατέρα, τότε δεν μας έσωζε πραγματικά. Αυτά όλα, σαν παιδί, τα αγνοούσα, και ο πολύς κόσμος νομίζω τα αγνοεί, από έλλειψη κατάλληλης κατήχησης και επεξήγησης των μυστηρίων του Χριστού• έτσι πιστεύω.

Το ότι ο Χριστός δεν αυτοαναστήθηκε, αλλά αναστήθηκε από τον Πατέρα του εν Πνεύματι, δεν σημαίνει ότι δεν θα μπορούσε να το κάνει ως Θεός. Σημαίνει ότι οικειοθελώς δεν ήθελε να το κάνει (και δεν το έκανε), όπως και ότι οικειοθελώς ήθελε να πεθάνει στον εαυτό του για

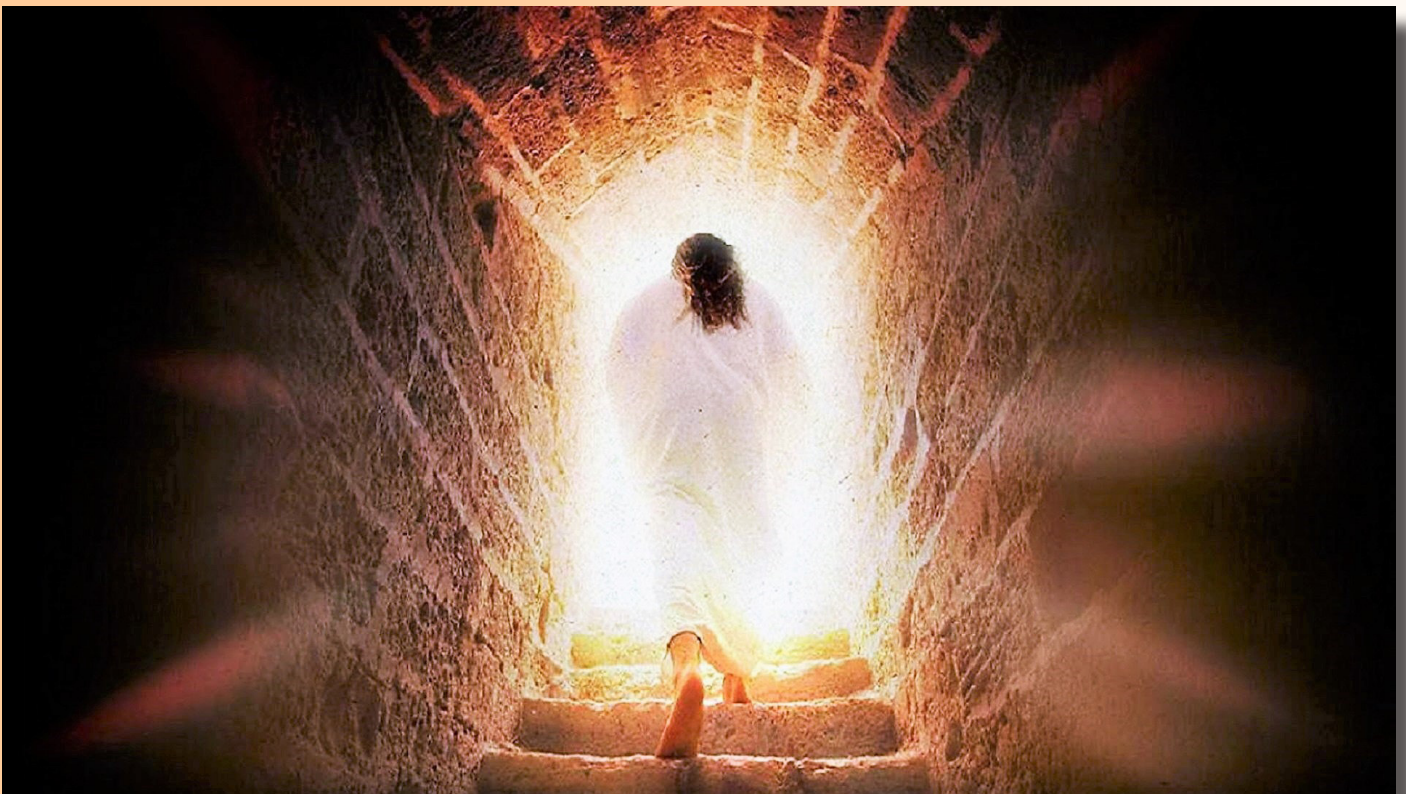
μας (και το έκανε). Αυτός ήταν απ' αρχής ο σκοπός της ενανθρώπισής του: η κένωση. Και σε αυτή την κένωση (τον εκούσιο θάνατο και τη μη-αυτοανάσταση) απάντησε ένδοξα ο Πατέρας με το Πνεύμα του. Τον ανάστησε λοιπόν και τον δόξασε. Ποιόν; Τον κενωμένο Υιό του, τον Υιό του Πατρός, που έγινε κενωτικά από αγάπη υιός της Μαρίας, υιός του ανθρώπου.

Στην προοπτική της ανάστασης του Χριστού από τον Πατέρα εν Πνεύματι, στην «τριαδικής» μορφής κατανόηση της ανάστασης του Ιησού, που είναι βιβλικά αρχαιότερη (η άλλη, η «θειστική» μορφή, δείχνει μια πρώτη χριστολογική, απολογητικού τύπου επεξεργασία του κηρύγματος, ήδη μέσα στην ΚΔ), κατάλαβα και ένα άλλο πράγμα, επίσης σημαντικό: ότι αυτό που αναστήθηκε στον Ιησού

Χριστό, τον θεάνθρωπο, δεν ήταν το θείο, ο Θεός (ο Θεός, όντας αθάνατος, δεν έχει ανάγκη από ανάσταση)• ήταν το ανθρώπινο, ο ενωμένος με τον Θεό άνθρωπος Ιησούς, αυτός ακριβώς που πέθανε: ο Υιός ως κενωμένος, δηλαδή ενανθρωπισμένος (και τούμπαλιν), «κατ' οικονομίαν», δηλαδή απλώς για χάρη μας.

Κατάλαβα επίσης και κάτι ακόμα: ο θάνατος δεν ήταν μια δυσάρεστη παρένθεση στη ζωή του Ιησού, ένα ατυχές γεγονός, που με την ανάσταση εξωραϊστική («περασμένα, ξεχασμένα»), όπως ψυχολογικά τείνουμε να τον θεωρούμε (σε προοπτική happy end: «τέλος καλό, όλα καλά»). Εδώ όμως πρέπει να σταθούμε λίγο.

Ο Χριστός πέθανε για να μαρτυρήσει μέχρι τέλους τον Πατέρα του και την αγάπη του στους ανθρώπους. Και σε

απάντηση αυτού, ο Πατέρας του τον ανέστησε ενώπιον αγγέλων και ανθρώπων. «Πιστή μαρτυρία» μέχρι θανάτου, του Χριστού στον Πατέρα, και «ανάσταση», ως απάντηση από τον Πατέρα στον Χριστό,

μεριά, και η ανάστασή του, από την άλλη, είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος, του ίδιου πασχάλιου μυστηρίου, που αλληλοεξαρτώνται, που ανταποκρίνονται το ένα στο άλλο. Σταυρός, Θάνατος,

υπαρξιακά, ότι «ο Άνθρωπος ανέστη» (με Α κεφαλαίο).

«Πάσχα», λοιπόν, δεν σημαίνει μια επίδειξη θεϊκής δύναμης εκ μέρους του Ιησού, αλλά το πέρασμά του από τον κόσμο τούτο προς τον Πατέ-

αντιστοιχούν. Έτσι ο Ιησούς, ο «πιστός μάρτυρας», αναστήθηκε από τον Πατέρα ως ο «εσχατολογικός Άνθρωπος» (ο «έσχατος Αδάμ», που λέει ο Παύλος στην Α΄ Κορ. 15, 45). Με λίγα λόγια, ο «Άνθρωπος maximum»! Πράγμα που σημαίνει το μέτρο μέτρησης, την ελπίδα κάθε ανθρώπου και τον απώτατο στόχο του καθενός μας. Συνεπώς, ο θάνατος του Ιησού, από τη μία ΠΑΤΡΙΝΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ανάσταση και Ανάληψη συναποτελούν ένα και το αυτό πασχάλιο μυστήριο του Χριστού, το μυστήριο του περάσματος του στον Πατέρα. Δεν χωρίζονται! Ο Χριστός πέθανε πραγματικά (στον εαυτό του), για ν' αναστηθεί πραγματικά (στον Θεό). Και το «Χριστός ανέστη» -αυτός που «απέθανεν υπέρ των αμαρτιών ημών» (Α΄ Κορ. 15, 3)- σημαίνει, πολύ απλά και

ρα... μέσα από τον θάνατο και την ανάσταση. Εύχομαι από καρδιάς, σε όλες και σε όλους, καλό εορτασμό του πασχάλιου «περάσματος» (αυτό εξάλλου σημαίνει η λέξη «πάσχα») του Χριστού, του μυστηριακού περάσματος, που διαρκεί όλη την περίοδο, από τον Σταυρό και τον Θάνατο μέχρι την Ανάσταση και την Ανάληψη.

«Βίβλος φαίνει πάσι»

Ακολουθία του Λόγου με κήρυγμα
(Καλαμάτα, 21 Απριλίου 2018)

Ανοιξη, αναγέννηση της φύσης! Κάθε γέννηση πραγματοποιείται ξεκινώντας από ένα σπέρμα ζωής, που προσδιορίζει τη φύση τού όντος που γεννιέται. Στην **Καινή Διαθήκη**, η αναγέννηση δεν είναι μεταφορική έννοια, αλλά βαθιά πραγματικότητα. Ο άνθρωπος, αναγεννημένος με τον Λόγο του Θεού, είναι πια μια νέα ύπαρξη (Τιτ. 3, 5). Γέν-

Μαρία Σικ – Δικηγόρος
Μέλος της Ποιμαντικής Επιτροπής
της Αρχιεπισκοπής Καθολικών Αθηνών

νηση από τον **Λόγο**, που δέχεται κανείς μέσω της πίστης, ή από το **Πνεύμα**, που λαμβάνεται μέσω του βαπτίσματος, αποτελούν και τα δύο συμπληρωματικές απόψεις της ίδιας πραγματικότητας, αφού Λόγος και Πνεύμα είναι αδιαχώριστα. Όπως η δημιουργία

(Γεν. 1, 2• Ψλ. 32, 6), έτσι και η δική μας αναγέννηση δεν θα μπορούσε να κατανοηθεί χωρίς τον Λόγο και το Πνεύμα.

Άνοιξη, ανάσταση! Η **Ανάσταση** αποτελεί το επίκεντρο του αποστολικού κηρύγματος, γιατί αποκαλύπτεται ως

Οι προσκυνητές ενημερώνονται από την έκθεση της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρίας με θέμα: «Αγία Γραφή: από τα αρχαία χειρόγραφα στις σύγχρονες μεταφράσεις»

το βασικό περιεχόμενο της χριστιανικής πίστης (Πρξ. 2, 22-35). Ο Ιησούς σταυρώθηκε και πέθανε, αλλά ο Θεός τον ανέστησε και φέρνει με αυτόν τη σωτηρία στους ανθρώπους. Η Ανάσταση είναι το πρωταρχικό αντικείμενο της πίστης και της ελπίδας μας, της οποίας προσδιορίζει τον στόχο. Ο Ιησούς είναι προσωποποιημένη η «ανάσταση και η ζωή• ο πιστεύων σε αυτόν, κι αν αποθάνει, θα ζήσει» (Ιω. 11, 25). Αυτό στηρίζει τη βεβαιότητά μας ότι μετέχουμε από τώρα στο **μυστήριο της νέας ζωής**, που ο Χριστός μάς την κάνει προσιτή μέσα από τα μυστήρια της

Εκκλησίας.

Άνοιξη, περισσότερο **φως!** Ο λαός του Ισραήλ είχε χαρακτηριστεί από τους προφήτες ως το μελλοντικό «*φως [των] εθνών*» (Ησ. 42, 6). Ο Ιησούς διακήρυττε δημοσίως: «Εγώ είμαι το φως του κόσμου» (Ιω. 8, 12). Όντως, σκοπός ύπαρξης της Εκκλησίας είναι η **μετάδοση του φωτός του Χριστού στους ανθρώπους**: «*Εσείς είστε εκλεκτή γενιά, “βασιλείον ιεράτευμα”, ένα άγιο έθνος, ένας λαός που ανήκει στον Θεό, για ν’ αναγγείλετε τις αρετές εκείνου που σας κάλεσε μέσα απ’ το σκοτάδι στο θαυμαστό του φως. Εσείς, που κάποτε δεν*

ήσασταν λαός, αλλά τώρα είστε λαός του Θεού. Εσείς, που δεν είχατε ελεηθεί, αλλά τώρα ελεηθήκατε (Α’ Πε. 2, 9-10). Ο ευαγγελικός τρόπος ζωής, που είναι το φως του Χριστού, πρέπει να προέρχεται από την βαθιά πεποίθηση που γεννιέται από τα μυστήρια. Ο Χριστός εμπιστεύεται το φως αυτό στους μαθητές του, προκειμένου να το φέρουν ως την άκρη της γης. Εκείνη η φράση των αγγέλων της Ανάληψης: «*Άνδρες Γαλιλαίοι, τι σταθήκατε, κοιτάζοντας στον ουρανό;*» (Πρξ. 1, 11), πρέπει να μας επαναφέρει στην πραγματικότητα. Το έργο μας βρίσκεται εδώ στη γη, όχι στα

Ο Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ξεναγεί τους προσκυνητές στον Μητροπολιτικό Ναό της Υπαπαντής

σύννεφα. Ανάμεσα στους ανθρώπους χρειάζεται να συνεχίσουμε το **έργο του ευαγγελισμού** της κοινωνίας.

Άνοιξη και στην **εκκλησιαστική μας επαρχία!** Στο πλαίσιο του έτους του αφιερωμένου στην Αγία Γραφή, η Αρχιεπισκοπή Καθολικών Αθηνών πραγματοποίησε εξόρμηση στην Καλαμάτα, με σκοπό να τονωθεί η δική μας πίστη και να κατανοήσουμε ότι η **Αγία Γραφή** αφορά την καθημερινή ζωή μας, αλλά επίσης να γνωρίσουμε την τοπική καθολική κοινότητα και να εμπνευσθούμε αμοιβαία. Μέσα σ' αυτή τη στεγνή και στυγνή εποχή που ζούμε - που οτιδήποτε μετριέται σε ύλη και που η απόσταση από τον Δημιουργό μας αυξάνεται -, προσπαθούμε να εκμεταλλευτούμε το φως της Βίβλου,

να αναγεννηθούμε και να νιώσουμε τη ζεστασιά του ήλιου, που για τους χριστιανούς είναι μόνον ο Χριστός. Το μέσο για να πετύχουμε είναι η πορεία μας με σεμνότητα σ' αυτή την εποχή, που βάλλεται καθημερινά από άτακτες επελάσεις νεωτερισμών στις σχέσεις και στις συμπεριφορές, με τη μορφή ασελγειών που ευαγγελίζονται την απελευθέρωση και τη μοντερνοποίηση, με αποτέλεσμα τον εξευτελισμό τού κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση τού Δημιουργού μας, προς όφελος της ουτοπίας μιας χυδαίας πρόοδου και δήθεν ανάπτυξης.

Περίπου **350 προσκυνητές** - από την Αθήνα, τον Πειραιά, την Πάτρα, το Αίγιο, το Ναύπλιο, τη Νεμέα και αλλού - έφτασαν στην **Καλαμάτα**, όπου ενώθηκαν με **50 περίπου άτομα** από την τοπική κα-

θολική κοινότητα. Συνοδευόμενοι από τον **Αρχιεπίσκοπο π. Σεβαστιανό**, και αρκετούς ιερείς, επισκέφτηκαν κατ' αρχάς τον Μητροπολιτικό Ναό της Υπαπαντής, όπου τους υποδέχτηκε και τους ξενάγησε ο **Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος**. Στη συνέχεια επισκέφτηκαν τις δίδυμες εκκλησίες, τον Άγιο Νικόλαο «Παλαιό» και Άγιο Αθανάσιο «Τζάνε», τις οποίες ο Μητροπολίτης έχει παραχωρήσει στην καθολική κοινότητα της πόλης, και κατέληξαν στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου, όπου πραγματοποιήθηκε η **ακολουθία του Λόγου**, επικεντρωμένη σε τέσσερα πρόσωπα της Αγίας Γραφής: τον Αβραάμ, τον Μωσή, τον Ιερεμία και την Μαριάμ. Ακολούθησε η **ομιλία του Αρχιεπισκόπου**, ο οποίος με τον κατηχητικό του

*Ο Σεβασμιότατος Αρχιεπίσκοπος π. Σεβαστιανός
με τους συμπροσευχόμενους ιερείς κατά την ακολουθία του Λόγου*

λόγο βοήθησε τους πιστούς να κατανοήσουν τα βιβλικά αναγνώσματα που είχαν προηγηθεί. Την ακολουθία πλαισίωσε με άσματα η τοπική χορωδία ALLEGRI, η οποία είχε προετοιμαστεί κατάλληλα για την περίπτωση, ενώ επικράτησε απόλυτη τάξη, σεβασμός και κατάνυξη. Το αυθόρμητο χειροκρότημα του κόσμου, μετά την απόλυση, φανέρωσε την ικανοποίησή του.

Η ποιμαντική επιτροπή της Αρχιεπισκοπής Αθηνών - με επικεφαλής τον π. Κρίστιαν Γκασπάλ και την αμέριστη βοήθεια, συμπαράσταση και αγάπη του εφημερίου π. Γιώργου Ντάγκα -είχε διοργανώσει την εκδήλωση και είχε μάλιστα φροντίσει από την προηγούμενη ημέρα να στήσει στην είσοδο του πνευματικού κέντρου έκθε-

ση - ευγενική προσφορά της Ελληνικής Βιβλικής Εταιρείας - με θέμα την Αγία Γραφή και τίτλο: «**Αγία Γραφή: από τα αρχαία χειρόγραφα στις σύγχρονες μεταφράσεις**», στην οποία, μεταξύ άλλων, εξετίθεντο αντίτυπα Αγίων Γραφών μεταφρασμένα σε πολλές και σπάνιες γλώσσες. Την έκθεση επισκέφτηκαν, εκτός των εκδρομέων, και πολλοί περαστικοί, ντόπιοι κάτοικοι της Καλαμάτας.

Στη συνέχεια οι προσκυνητές είχαν την ευκαιρία να περιπλανηθούν στην πόλη και ν' απολαύσουν την άνοιξη που πνευματικά και εποχιακά ήταν παρούσα στην Καλαμάτα στις 21 Απριλίου 2018.

Πόσο ξένα μπορεί ν' ακούγονται σε μερικούς όλα αυτά, σήμερα, στην εποχή του ευδαιμονισμού, του ηδονισμού και των προτύπων που προ-

βάλλονται στους νέους και στην κοινωνία μας γενικότερα... Δεν μας μένει παρά να αντιδράσουμε και να προσευχηθούμε, υποσχόμενοι στον Κύριο ότι θα αφιερώσουμε λίγο από τον χρόνο μας και σε Αυτόν, εμβαθύνοντας στον λόγο Του, μελετώντας την Αγία Γραφή. Επειδή ακριβώς από Αυτόν απορρέουν τα πάντα και αυτά καλούμαστε να έχουμε στον νου μας: «*όσα είναι αληθινά, όσα σεμνά, όσα δίκαια, όσα αγνά, όσα αξιόγαπητα, ό,τι έχει σχέση με την αρετή και ό,τι είναι αξιόπαινο. Αυτά είναι που μάθαμε, παραλάβαμε και ακούσαμε και είδαμε. Αυτά καλούμαστε να κάνουμε και εμείς. Και τότε ο Θεός της Ειρήνης θα είναι μαζί μας!*» (πρβλ. Φιλ. 4, 8-9). Τότε θα έχουμε επιτελέσει κι εμείς το χρέος μας σαν χριστιανοί.

15η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία στην **Αθήνα**, από τις **12** ως τις **15** **Απριλίου**, η 15η Πανελλήνια Συνάντηση Καθολικής Νεολαίας. Το θέμα, σε συνάρτηση και με την Παγκόσμια Συνάντηση Νέων, που θα γίνει τον Ιανουάριο του 2019 στον Παναμά, ήταν: «Ο άγγελος της είπε: *“Μη φοβάσαι, Μαριάμ, ο Θεός σου έδωσε τη χάρη του”*».

«Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, η Πανελλήνια Συνάντηση Καθολικών Νέων, που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, ήταν άλλη μια ξεχωριστή εμπειρία για μένα. Αυτό που θα μοιραστώ μαζί σας είναι η εθελοντική δράση που κάναμε. Η ομάδα μου χωρίστηκε σε δύο υποομάδες. Η πρώτη υποομάδα έδωσε φαγητό, ζεστό τσάι, ρούχα, παπούτσια και σαμπουάν

τέτοια ομάδα. Αυτό που ένιωσα ήταν πολύ μεγάλη χαρά, γιατί προσέφερα κι εγώ με τη σειρά μου κάτι που είναι πολύ σημαντικό για την επιβίωση αυτών των ανθρώπων. Όλοι ήταν πολύ ευγενικοί και μας ευχαριστούσαν για την προσφορά μας. Το χαμόγελο τους ήταν το σημάδι της ικανοποίησης και των ευχαριστών τους προς εμάς. Θα ήθελα να ξανασυμμετάσχω σε μια τέ-

Ας δούμε όμως τι μας έγραψαν κάποια από τα μέλη της νεολαίας τού Αγ. Ανδρέα Πατρών, που συμμετείχαν στη συνάντηση. Οι σκέψεις των νέων είναι αυθεντικές και μιλούν στην καρδιά...

στους άστεγους στο κέντρο της Αθήνας και η δεύτερη, η δική μου δηλαδή, βοήθησε τους άστεγους του Πειραιά. Σαν εμπειρία ήταν κάτι πολύ ξεχωριστό για μένα, γιατί πρώτη φορά βρέθηκα σε μια

τοια δράση, όχι μόνο για να χαρώ η ίδια, αλλά και για να προσφέρω χαρά και αγάπη σε αυτούς που τις χρειάζονται!»

Ντανιέλα Φιορεβάντη

«Το Σάββατο το βράδυ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

είχε ετοιμαστεί μια πολύ όμορφη βραδιά διασκέδασης. Ξεκινήσαμε με ζωντανή μουσική από δικά μας ταλαντούχα παιδιά, συνοδευόμενα από κιθάρα και αρμόνιο. Έπειτα συνεχίσαμε με μουσική από έναν εμψυχωτή (ντιτζέι) και φυσικά η βραδιά κύλησε με χορό και πολλά γέλια. Ήπιαμε τα ποτά μας, τα αναψυκτικά μας - δεν μπορώ να πω, ήταν όλα καταπληκτικά! Οι οργανωτές της φετινής Πανελληνίας φρόντισαν για το καλύτερο αποτέλεσμα.»

Μαργαρίτα Ξενοπούλου

«Το επόμενο πρωί του Σαββάτου, αφού ξυπνήσαμε και πήραμε όλοι μαζί το πρω-

Από τη Θ. Λειτουργία στον Ι. Ν. Αγίου Ιωάννη στο Ψυχικό

ινό μας, ακολούθησε μια κουραστική, αλλά όμορφη μέρα, γεμάτη νέες εμπειρίες, χαρά και ευχάριστες αναμνήσεις! Οι έξι ομάδες με τους αρχηγούς μας ξεκινήσαμε για την επίσκεψη μας στον αρχαιολογικό χώρο της Ακρόπολης. Εκεί, παρά τη ζέστη, θαυμάσαμε τα Προπύλαια, τον

Παρθενώνα, το Ερέχθειο, και το ναό της Αθηνάς Νίκης.

Φεύγοντας από την Ακρόπολη, επισκεφτήκαμε τον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Διονυσίου, όπου ο πατέρας Αλφόνσο μάς μίλησε με μεγάλη ευχαρίστηση για την ιστορία και την αρχιτεκτονική του ναού. Έπειτα, αφού γευματίσαμε στην ενοριακή αίθουσα της εκκλησίας, είχαμε ελεύθερο χρόνο για να περιηγηθούμε και να χαλαρώσουμε σε διάφορα μέρη στο κέντρο της πρωτεύουσας. Τέλος, στον γυρισμό μας στο Ψυχικό, διασκεδάσαμε παίζοντας ομαδικά παιχνίδια, που μας γέμισαν όμορφες, έντονες, ξένοιαστες στιγμές...»

Ιωάννα Αρντιτσόλα

*Αναμνηστική φωτογραφία
μπροστά στον Παρθενώνα*

ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μαρία Βαλεντίνο
Κατηγήτρια

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, την **Κυριακή 18 Μαρτίου** πραγματοποιήθηκε η **Παναθηναϊκή Συνάντηση** όλων των κατηχητικών τμημάτων της Αρχιεπισκοπής Αθηνών, στο Δημοτικό σχολείο της **Ελληνογαλλικής Σχολής Ουρσουλινών** στο Μαρούσι. Τα κατηχητικά τμήματα της ενορίας μας δεν θα μπορούσαν φυσικά να μην είναι παρόντα.

Έτσι λοιπόν, το πρωί της 18ης Μαρτίου, ένα πούλμαν ξεκίνησε από την Πάτρα. Ήμασταν συνολικά **41 άτομα** (εκ των οποίων 9 παιδιά από το κατηχητικό τμήμα Αιγίου, 3 κατηγήτριες και 3 γονείς). Το ταξίδι μας ήταν ευχάριστο και ανυπόμονο, μέχρι να φτάσουμε εκεί και να ενωθούμε με όλα τα υπόλοιπα παιδιά, για να ξεκινήσουμε τις δραστηριότητες που είχαν ετοιμαστεί από την κατηχητική επιτροπή. Η υπεύθυνη της κατηχητικής επιτροπής, **Άννα Μαρία Πρίντζη**, μαζί με τα υπόλοιπα παιδιά μάζεψαν καλοδέχτηκαν μ' ένα θερμό χειροκρότημα, αναγνωρίζοντας ότι, αν και είμαστε η πιο απομακρυσμένη ενορία, ποτέ δεν λείπουμε και συμμετέχουμε

πάντα με χαρά στις δραστηριότητες της Παναθηναϊκής Συνάντησης.

Με βάση το θέμα της φετινής κατηχητικής χρονιάς, **«Ο Ιησούς που δεν βλέπω... είναι πάντοτε μαζί μου»**, τα παιδιά κλήθηκαν να ταξιδέψουν σε 6 αίθουσες και να συμμετάσχουν σε αντίστοιχες δραστηριότητες στην κάθε μία. Υπήρξαν δύο διαδρομές: μία για τα μικρότερα παιδιά (Α', Β' και Γ' Δημοτικού) και μία για τα μεγαλύτερα (Δ', Ε' και ΣΤ' Δημοτικού). Οι έφηβοι είχαν δικό τους πρόγραμμα, πιο ελεύθερο, και συναντήθηκαν με εφήβους των άλλων ενοριών.

Σε αυτές τις αίθουσες που κληθήκαμε να ταξιδέψουμε, τα παιδιά ανακαλύπταμε εκπληκτα σπουδαίες δραστηριότητες που έπρεπε να διεκπεραιώσουμε: σε μία αίθουσα, έπρεπε να μάθουμε και να πούμε έναν όμορφο ψαλμό: «Δεν μπορώ, Θεέ μου, να σε δω...»• σε άλλη αίθουσα, έπρεπε να βάλουμε στη σωστή χρονολογική σειρά τις καρτέλες με τα γεγονότα του Πάθους του Ιησού• σε άλλη αίθουσα, να χρωματίσουμε την αφίσα «Ο Ιησούς που δεν βλέπω... είναι πάντοτε μαζί μου»• σε άλλη αίθουσα, να λύσουμε το σταυρόλεξο της Βίβλου• σε άλλη αίθουσα, τέ-

λος, να μιλήσουμε για τη δημιουργία του κόσμου.

Στη συνέχεια, στη μεγάλη αίθουσα (γυμναστήριο), υπήρχε μια δραστηριότητα για όλα τα παιδιά: ήταν μια κατηχητική χειροτεχνία και εκεί εμείς οι κατηχητές βρήκαμε όλα τα απαραίτητα υλικά που χρειαζόνταν για να κατασκευάσουμε μια αφίσα με θέμα «Ο Ιησούς γίνεται για μας τροφή...». Όλα τα παιδιά έφτιαξαν τη δική τους αφίσα και την πήραν μαζί τους.

Όταν ολοκληρώθηκαν αυτές οι υπέροχες δραστηριότητες, ακολούθησε η θεία λειτουργία, με τη συμμετοχή όλων των παιδιών και των κατηχητών, την οποία τέλεσε ο αγαπητός σε όλους μας **π. Μάρκος Βιδάλης** με δύο ακόμα ιερείς (ο **Αρχιεπίσκοπος Σεβαστιανός**, λόγω κωλύματος, δεν μπόρεσε να παρευρεθεί).

Στο τέλος, μας μοιράστηκαν κεράσματα και δώρα (ευχαριστούμε πάρα πολύ την **αδελφή Άννα**, που πάντα μας αγαπά και μας καλοδέχεται με κεράσματα και δώρα) και ακολούθησε φαγητό και παιχνίδι. Τα παιδιά μας μαζί με άλλα παιδιά έπαιζαν ποδόσφαιρο και μπάσκετ και το καταευχαριστηθήκαν. Δυστυχώς όμως είχε φτάσει η ώρα της αναχώρησης και με

*Η αποστολή από την Πάτρα και το Αίγιο
στην Παναθηναϊκή συνάντηση των κατηχητικών τμημάτων 2018*

δυσκολία μαζέψαμε τα παιδιά από τα παιχνίδια, ευχαριστήσαμε και αποχαιρετήσαμε την κυρία Άννα Μαρία Πρίντζη, την αδελφή Άννα και όλους τους άλλους, που μας πρόσφεραν αυτή την τόσο

και αξέχαστη και ωφέλιμη Κυριακή, και αναχωρήσαμε για την Πάτρα με το πούλμαν μας.

Το ταξίδι της επιστροφής μας ήταν γεμάτο χαμόγελα, ανέκδοτα, τραγούδια και πι-

στεύω ότι όλοι μας, και ακόμα περισσότερο τα παιδιά μας, περάσαμε υπέροχα και αξέχαστα σε αυτή την Παναθηναϊκή Συνάντηση• όλοι δε μαζί ανανεώσαμε το ραντεβού μας για την επόμενη.

Δωρεές για το περιοδικό

Francesca Turetta:	100 €
Δημήτρης Κλάδης:	30 €
Αντώνης Κρίσταν:	20 €
Τερέζα Ξαγοράρη	20 € (εις μνήμη π. Αντωνίου)

ΚΑΘΟΛΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ

Μαιζώνος 81, 262 21 Πάτρα - Greece

(+30) 2610 275 215 - catheclpatra@gmail.com - www.catheclpatra.gr

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΓΙΑ

*Η Μικτή Χορωδία
του Ιερού Καθολικού Ναού Αγ. Ανδρέα.*

Με τέσσερις όμορφες συναυλίες υμνήθηκαν φέτος τα πάθη του Κυρίου στην καθολική εκκλησία των Πατρών. Την αρχή έκανε η **Μικτή Χορωδία του Ιερού Καθολικού Ναού του Αγ. Ανδρέα**, η οποία ερμήνευσε έργα διάσημων συνθετών, όπως οι *Gounod, Mozart, Puccini, Verdi, Ακεψιμάς* κ.α. Τη διδασκαλία και τη διεύθυνση της χορωδίας είχε αναλάβει ο μαέστρος **Νίκος Σινιγάλιας**, ενώ το εκκλησιαστικό όργανο η **Olena Fedko**. Τη χορωδία του ναού πλαισίωσε σύνολο εγχόρδων του **Ωδείου Paganini**, υπό τη διεύθυνση του **Γιώργου Ντούρη**, ενώ στο πιάνο ήταν η **Άντζελα Ανδρουτσοπούλου**. Το αναμνηστικό dvd από αυτή τη

συναυλία κυκλοφόρησε από τα μέλη της χορωδίας και είναι διαθέσιμο σε πολύ χαμηλή τιμή.

Τη σκυτάλη παρέλαβε στη συνέχεια η παιδική και μικτή χορωδία της πόλης **Cantelena**, υπό τη διεύθυνση της **Ελένης Παπαδο-**

πούλου-Αραβαντινού. Το ρεπερτόριο, ένα κράμα βυζαντινών και δυτικών ύμνων, περιλάμβανε έργα των *Καρκάλα, Τενίδη, Bach, Schubert* κ.α. Συμμετείχε η μετζοσοπράνο **Φωτεινή Σαμαρά**, η οποία και προλόγιζε τα κομμάτια, ενώ στο τσέλο ήταν ο

Η χορωδία Cantelena

ΤΑ ΘΕΙΑ ΠΑΘΗ

Vaghinak Galoyan και στο πιάνο η Μαρίνα Μυλωνά.

Ακολούθησε η αμερικανική χορωδία και ορχήστρα **Shaker Heights High School**, από το Οχάιο των Ηνωμένων Πολιτειών. Ήταν όμορφο να βλέπει κανείς παιδιά Γυμνασίου και Λυκείου από την άλλη άκρη του Ατλαντικού να κάνουν διακοπές στην πατρίδα μας και επιπλέον να δίνουν όμορφες συναυλίες σε ιερούς χώρους με ανάλογο ρεπερτόριο! Αξίζει να σημειωθεί ότι οι υπεύθυνοι του σχολείου επέμεναν να δωρίσουν στον ναό μας ένα ποσό για την παραχώρηση και τη διευκόλυνση της συναυλίας. Όταν όμως ο εφημέριος τους ξεκαθάρισε ότι όλες οι συναυλίες γίνονται δωρεάν, το αμερικανικό σχολείο δώρισε το ποσό, στο τέλος της συναυλίας, στον σύλλογο γυναικών με καρκίνο του μαστού **Άλμα Ζωής Αχαΐας**. Αξίζουν συγχαρητήρια στους νέους από την Αμερική, αλλά και στους καθηγητές τους, γι' αυτή την κίνηση!

Τέλος, τη **Μ. Δευτέρα**, ο ναός μας φιλοξένησε την πατρινή χορωδία **Αντηχώ**, με το παιδικό και προ-παιδικό της τμή-

Η αμερικανική χορωδία και ορχήστρα Shaker Heights High School

μα, αλλά και με χορωδούς από το τμήμα του φωνητικού συνόλου. Ακούστηκαν έργα των Händel, Albinoni, Pergolesi κ.α., υπό τη διεύθυνση της **Μέλπως Βικάντου**. Τα επίκαιρα άσματα της δυτικής εκκλησιαστικής μουσικής ερμηνεύθηκαν με άψογο τρόπο από τη χορωδία, προ-

σφέροντας έτσι το κατάλληλο επιστέγασμα σε μια πλούσια Τεσσαρακοστή για το Ναό μας, ως προς την εξύμνηση του Πάθους του Κυρίου.

Ευχαριστούμε όλες τις χορωδίες και ευχόμαστε πάντα επιτυχίες!

Η χορωδία Αντηχώ

*Από την ακολουθία του Λόγου
στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Καλαμάτας
για το έτος της Αγίας Γραφής - 21 Απριλίου 2018*

